

Skupščina Svetovne zdravstvene organizacije o krepitvi globalnega zdravja in sodelovanja

25.5.2026 - | gov.si

V Ženevi se je zaključilo 79. zasedanje skupščina Svetovne zdravstvene organizacije (SZO), ki se ga je udeležila tudi delegacija Republike Slovenije pod vodstvom veleposlanice Anite Pipan.

Skupščino je v uvodu nagovoril generalni direktor SZO, dr. Tedros Adhanom Ghebreyesus, ki je poudaril pomen okrepljenega multilateralnega sodelovanja v času naraščajočih globalnih in zdravstvenih izzivov. Opozoril je, da se mednarodna skupnost sooča s prepletom kriz, med drugim z oboroženimi konflikti, posledicami podnebnih sprememb, protimikrobno odpornostjo ter novimi grožnjami zdravju.

Izpostavil je prizadevanja SZO za krepitev znanstvenega in normativnega dela organizacije in izboljšanje pripravljenosti na prihodnje zdravstvene krize. Med ključnimi dosežki je navedel napredek pri izvajanju mednarodnega zdravstvenega pravilnika.

Dr. Tedros je opozoril tudi na pomen dolgoročno vzdržnega financiranja SZO. Države članice so s postopnim povečanjem obveznih prispevkov naredile pomemben korak k večji finančni stabilnosti in neodvisnosti organizacije, v naslednjih letih pa naj bi zagotovili, da se bo organizacija v vsaj petdesetih odstotkih financirala iz članarin.

Letošnja osrednja tema generalne skupščine je bila Preoblikovanje globalnega zdravja: skupna odgovornost, pri čemer je dr. Tedros poudaril, da je učinkovito soočanje z globalnimi zdravstvenimi izzivi mogoče le s tesnim sodelovanjem držav in hkrati okrepljeno zdravstveno suverenostjo vsake posamezne države.

Slovenija je v izjavi na plenarnem zasedanju izpostavila pomen sistematičnega povezovanja različnih deležnikov pri odzivanju na sodobne zdravstvene izzive, krepitve primarnega zdravstvenega varstva in odziva zdravstvenega sistema na klimatske spremembe. Kot pobudnica leta 2024 sprejete resolucije SZO o socialni participaciji je poudarila, da je krepitev sodelovanja s civilno družbo na področju zdravja, ki vključuje združenja pacientov, mladinske organizacije in druge humanitarne organizacije, ključno tako za doseganje univerzalne pokritosti z zdravstvenim varstvom kot tudi ciljev lani sprejete deklaracije Organizacije združenih narodov o nenalezljivih boleznih.

Slovenija bo gostila prvi kolaborativni center SZO za participacijo mladih, ki bo države članice SZO podpiral pri aktivnem vključevanju mladih v oblikovanje zdravstvenih politik in promocijo zdravega načina življenja. V okviru generalne skupščine je Slovenija aktivno sodelovala tudi na več stranskih dogodkih: Osrednja vloga socialne participacije in multilateralnega sodelovanja pri krepitvi zdravstvene suverenosti, Ekonomika zdravja za vse, Strategija vključevanja civilne družbe, NextGen x NowGen: zagotavljanje prihodnosti zdravja v času podnebnih sprememb, Povezovanje zdravja in miru: pospeševanje globalne pobude za zdravje in mir v turbulentnih časih. Slovenija je letos podprla in kosponsorirala dve resoluciji, in sicer Resolucijo o globalnem ukrepanju za napredek zdravstvene pravičnosti pri obvladovanju hemofilije ter Resolucijo o steatotični jetrni bolezni.

Pomemben del razprav na zasedanju generalne skupščine je bil namenjen nadaljnji implementaciji pandemskega sporazuma SZO, ki so ga države članice sprejele leta 2025. Pogajanja še vedno

potekajo o mehanizmi dostopa do patogenov ter pravične delitve koristi in zdravstvenih tehnologij v primeru prihodnjih pandemij. Dokončni sprejem pandemskega sporazuma se pričakuje na prihodnji Generalni skupščini.

Države članice so razpravljale tudi o reformi globalne zdravstvene arhitekture in dolgoročni finančni vzdržnosti SZO ter se na plenarni seji generalne skupščine seznanile z napovedanim izstopom Argentine.

<https://www.gov.si/novice/2026-05-23-skupscina-svetovne-zdravstvene-organizacije-o-krepitvi-globalnega-zdravja-in-sodelovanja>